

Beginnende gecijferdheid

Ken je de term 'beginnende gecijferdheid'? Weet je wat het inhoudt en welke fase daaraan voorafgaat? We leggen het uit in deze Tips voor thuis.

Peuters verkennen de wereld om zich heen door middel van hun eigen lichaam. Daarbij komen ze spelenderwijs in aanraking met getallen en leren ze dat getallen iets betekenen. De cijfers om hen heen beginnen meer betekenis te krijgen en hun interesse te wekken. Ze snappen dat wanneer iemand vraagt hoe oud je bent, ze drie vingers in de lucht kunnen steken. Peuters kunnen een deel van de telrij opzeggen en het lukt hen om voorwerpen te sorteren op bijvoorbeeld kleur of vorm. Deze fase in de ontwikkeling noem je ontluikende gecijferdheid en gaat vooraf aan de fase van een kleuter, de beginnende gecijferdheid. Deze stappen zijn van cruciaal belang voor de rekenontwikkeling in het verdere leven van je kind.

Beginnende gecijferdheid

We spreken van beginnende gecijferdheid wanneer een kind het inzicht ontwikkelt in de we-

reld van de rekeninhouden getalbegrip, meten en meetkunde. Ze leren onder andere dat getallen verschillende functies hebben. Getallen kunnen vijf functies hebben:

- » Hoeveelheidsgetal, bijvoorbeeld: 5 appels.
- » Telgetal, dit getal geeft niet de hoeveelheid aan, maar hoeveel je er hebt geteld. Denk bijvoorbeeld aan het derde kind in de rij.
- » Meetgetal, getal dat de grootte, de lengte, de leeftijd of het gewicht aangeeft. Bijvoorbeeld: je bent vijf jaar.
- » Rekengetal, dit getal wordt gebruikt om sommen mee te maken. Bijvoorbeeld: $2+2=4$.
- » Naamgetal, hierbij wordt een getal gebruikt als naam van bijvoorbeeld een tramlijn of een snelweg. Het getal heeft niets met de hoeveelheid te maken.

Stimuleren

Een kleuter leert rekenen door met materialen bezig te zijn. Niet alleen op school, maar ook thuis zijn er veel leermogelijkheden. Wanneer hij de tafel dekt, zal hij uit zichzelf tellen hoeveel borden, messen, lepels en vorken er nodig zijn. Ook rekenbegrippen zoals meer, minder, groter en kleiner ervaart je kind in het

dagelijks leven door bijvoorbeeld aan te geven dat hij meer wil drinken, eten of graag die grote koek wil hebben. Je ziet dat bij rekenen veel taal komt kijken. Gebruik die rekentaal door in te spelen op waar je kind mee bezig is en wees je bewust van de leermogelijkheden.

Dobbelen

Het spelen van gezelschapsspellen met dobbelstenen is een goede manier om de dobbelsteenstructuur te oefenen en om eenvoudige optelsommen te maken. Je zult merken dat je kleuter eerst alle ogen op een dobbelsteen telt. Daarna zal je kleuter in één oogopslag zien wat hij heeft

gegooid. Vervolgens kan je kleuter de ogen van de twee dobbelstenen bij elkaar optellen. Op deze manier is je kind op een speelse manier sommen aan het maken.

Je kunt de interesse voor wegen en inhoud oproepen door samen iets te bakken. Laat je kleuter de hoeveelheden van diverse ingrediënten afwegen en dit in een grote kom doen. Zo komt je kleuter op een hele natuurlijke manier in aanraking met de begrippen inhoud en gewicht.

Getallen

Als je kind interesse krijgt in de getalsymbolen, kun je die spelenderwijs oefenen. Schrijf bijvoorbeeld een aantal getallen op een blad en laat je kind evenveel blokken erbij leggen. Of probeer tijdens een wandeling zoveel mogelijk cijfers te zoeken en noem deze samen. Je kunt hiervoor gebruikmaken van de Kleuteruniversiteit-speurtochten.

Je vindt ze op de website van Kleuteruniversiteit onder blogs wanneer je zoekt naar 'speurtocht'. Je kleuter ziet dit als een spel en heeft niet door dat hij aan het leren is. Heel veel rekenen vooral speelplezier!

